

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL VEIKSMINGOS PAGALBOS NUO ALKOHOLIO PRIKLAUSOMIEMS ASMENIMS SISTEMOS TOBULINIMO PRIORITETŲ

2017 m. birželio 22 d. Nr. XIII-510
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į tai, kad 2012–2016 m. kadencijos Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) 2016 m. kovo 24 d. priėmė rezoliuciją Nr. XII-2273 „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių ir efektyvios pagalbos sergantiesiems alkoholizmu“, tačiau tuometė Seimo valdyba neįgyvendino šioje rezoliucijoje nurodyto įpareigojimo „pasitarus su Lietuvos Respublikos Vyriausybe, sudaryti bendrą darbo grupę, kuri iki 2016 m. birželio 1 d. pateiktų Seimui išsamesnes šioje rezoliucijoje išvardytų priemonių įgyvendinimo nuostatas“;

reikšdamas susirūpinimą dėl sergamumo priklausomybe nuo alkoholio masto Lietuvoje;

pripažindamas visų Lietuvos Respublikos valdžios institucijų atsakomybę ir prievolę prisidėti prie šios sudėtingos sveikatos ir socialinės problemos sprendimo,

kviečia Seimo Priklausomybių prevencijos komisiją, Seimo Sveikatos reikalų, Teisės ir teisėtvarkos, Socialinių reikalų ir darbo komitetus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybę persvarstyti Seimo 2016 m. kovo 24 d. rezoliucijoje Nr. XII-2273 „Dėl naujų kovos su alkoholizmu priemonių ir efektyvios pagalbos sergantiesiems alkoholizmu“ siūlomas priemones:

1) apsvarstyti Jungtinėse Amerikos Valstijose taikomos „Svaigalų teismų“ (angl. *Drug Courts*) praktikos pritaikymo Lietuvos Respublikoje galimybes, atsižvelgiant į šiuo metu šalyje naudojamas ir diegiamas gydymo, kaip alternatyvos bausmei už padarytą nusizengimą, priemones, taip pat plėtoti nukreipimo (įpareigojimo) gydytis, probacijos, reabilitacijos ir priverstinio ambulatorinio gydymo galimybes;

2) diegti ir plėtoti atrankinės patikros ir trumpalaikės intervencijos (angl. *Screening and Brief Interventions*) priemones pirminėje sveikatos priežiūros grandyje rizikos grupėms priklausantiems ir piktnaudžiaujantiems alkoholiu asmenims. Atrankinės patikros ir trumpalaikės intervencijos sistema ir platus jos taikymas leistų anksčiau suteikti pagalbą ir išvengti su alkoholio vartojimu siejamos žalos ir ligų naštos. Įvertinti šių paslaugų tikslinio finansavimo iš

Valstybinės ligonių kasos galimybes, taip pat galimybes laipsniškai kompensuoti priklausomybei nuo alkoholio gydyti reikalingas gydymo programas, priemones ir vaistus;

3) išnagrinėti ir apsvarstyti galimybes Lietuvoje plačiau taikyti Europos Sąjungos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalyse įgyvendinamą „sąlyginių socialinių išmokų“ (angl. *Conditional Social Benefits*) sistemą, kai socialinių išmokų mokėjimas socialinių problemų turintiems asmenims siejamas su pageidaujamu jų socialiniu elgesiu, pavyzdžiui, gydymusi nuo priklausomybės nuo alkoholio, reguliariu sveikatos tikrinimusi, rūpinimusi tuo, kad vaikai lankytų mokyklą ir reguliariai lankytųsi pas šeimos gydytoją;

4) skatinti partnerystės pagrindų kurtis vietos bendradarbiavimo tinklus, siekiant mažinti dėl alkoholio patiriamą žalą savivaldybėse. Šiuos tinklus sudarytų vietos seniūnai, vietos politikai, savivaldybės administracijos atstovai, švietimo įstaigų darbuotojai, vietos bendruomenių lyderiai, policijos atstovai, medikai ir kiti bendruomenės veikloje dalyvaujantys asmenys;

5) išnagrinėti ir pateikti siūlymus, kaip stiprinti paties asmens, jo šeimos narių ir visuomenės apsaugą nuo smurtinio elgesio, susijusio su žalingu alkoholio vartojimu ir priklausomybe nuo alkoholio. Įvertinti, kokiais kriterijais (teisės, medicinos) remiantis būtų galima išplėsti arba pailginti asmenų, kuriems buvo diagnozuota alkoholinė psichozė ir (arba) kurie dėl priklausomybės nuo alkoholio kelia pavojų savo ir aplinkinių asmenų sveikatai, gyvybei ir turtui, priverstinį gydymą;

prašo Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos, pasitarus su atitinkamais Seimo komitetais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės institucijomis, iki 2018 m. sausio 1 d. pateikti Seimui informaciją apie išsamesnes šioje rezoliucijoje išvardytų priemonių įgyvendinimo galimybes bei nuostatas ir siūlymus, siekiant, kad atitinkamos priemonės Lietuvoje būtų pradėtos įgyvendinti ne vėliau kaip 2018 m. liepos 1 d.;

prašo Seimo valdybos suteikti Seimo Priklausomybių prevencijos komisijai reikalingus papildomus išteklius pirmiau nurodytai užduočiai atlikti.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis